

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
TÜRKİYE KÜLTÜR PORTALI PROJESİ

DİL VE EDEBİYAT
TÜRKLER VE TÜRKÇE
DÜNYADA DİL AİLELERİ

Türkiye
Kültür Portalı

Prof. Dr. Ahmet MERMER

EKİM - 2009

ANKARA

1.2. Dünyada Dil Aileleri

Anahtar Kelimeler: Dünya dilleri, Dil aileleri

Araştırmacılar yeryüzündeki dillerin sayısını üç bin ile beş bin arası olarak göstermişlerdir. Merritt Ruhlen 5 000 civarında tahmin edilen dünya dillerini "Greenberg'in buluşları ışığında" önce 23, sonra 12 büyük aileye ayırmıştır.

1. Hoysan (Güney Afrika)
2. Nijer-Kordofan (Orta ve Güney Afrika)
3. Nil-Sahra (Orta Afrika)
4. Afro-Asyatik (Kuzey Afrika)
5. (Kuzey) Kafkasya (Güney-Doğu Avrupa)
6. Kartvel (Güney Avrupa)
7. Hint-Avrupa (Güney ve Batı Avrasya)
8. Ural-Yukagir (Kuzey Avrasya)
9. Dravit (Güney Hindistan)
10. Altay (Orta Asya)
11. Yenisey (Merkezî Asya)
12. Kore-Japon-Aynu (Doğu Asya)
13. Çukçi-Kamçatka (Kuzey-Doğu Asya)
14. Eskimo-Aleut (Kuzey Amerika)
15. Çin-Tibet (Doğu Asya)
16. Astroasyatik (Güney-Doğu Asya)
17. Miao-Yao (Güney-Doğu Asya)
18. Day (=Kaday) (Güney-Doğu Asya)
19. Astronezya (Pasifik Okyanusu)
20. Hint-Pasifik (Yeni Gine)
21. Avustralya (Avustralya)
22. Na-Dene (Kuzey Amerika)
23. Amerind (Kuzey ve Güney Amerika).

Merritt Ruhlen, diğer sınıflandırmasında Ostrik, Dene-Kafkasya, Avrasyatik büyük ailelerini kabul etmek şartıyla dil ailelerini daha da azaltmaktadır:

1. Hoysan
2. Nijer-Kordofan
 - a. Kordofan
 - b. Nijer-Kongo
3. Nil-Sahra
4. Avustralya
5. Hint-Pasifik
6. Ostrik
 - a. Astroasyatik
 - b. Miao-Yao
 - c. Day
 - ç. Astronezya
7. Dene-Kafkas
 - a. Bask
 - b. (Kuzey) Kafkasya
 - c. Buruşaski
 - ç. Nahali

- d. Çin-Tibet
- e. Yenisey
- f. Na-Dene
- 8. Afro-Asyatik
- 9. Kartvel
- 10. Dravit
- 11. Avrasyatik
 - a. Hint-Avrupa
 - b. Ural-Yukagir
 - c. Altay
 - ç. Kore-Japon-Aynu
 - d. Gilyak
 - e. Çukçi-Kamçatka
 - f. Eskimo-Aleut
- 12. Amerind.

Son yıllarda yayımlanan çalışmalardan birinde A. V. Lyovın dünya dilleri şu şekilde sınıflandırılmıştır:

A. Avrupa Dilleri

I. Hint-Avrupa Dilleri

- 1. Celtic
- 2. Germanic
- 3. İtalic
- 4. Yunan
- 5. Albanian
- 6. Balto-Slavik
- 7. Ermeni
- 8. Indo-Iranian
- 9. Anadolu
- 10. Toharian

II. Uralic

- 1. Samoyed
- 2. Fin-Ugor

III. Kafkasya Dilleri

- 1. Kuzey-batı Kafkas veya Abhaz-Adige Grubu
- 2. Kuzey Merkez Kafkas veya Nakh Grubu
- 3. Kuzey-doğu Kafkas Grubu
- 4. Güney Kafkasya veya Kartvel Grubu

IV. Bask

V. Türk

B. Asya Dilleri

I. Türkçe

- 1. Bulgar (Çuvaş)
- 2. Doğu Türkçesi
- 3. Kuzey Türkçesi
- 4. Güney Türkçesi
- 5. Batı Türkçesi

II. Moğolca

1. Doğu Moğolcası
2. Batı Moğolcası
- III. Tunguzca
- IV. Kore-Japon-Okinawan
 1. Korece
 2. Japon-Okinawan
- V. Aynu
- VI. Paleosiberian
- VII. Sino-Tibetan
 1. Sinitik
 2. Tibet-Burma
- VIII. Miao-Yao
- IX. Tai-Kadai
- X. Austronezian
- XI. Austroasiyatik
- XII. Dravid
- XIII. Burushaski
- XIV. Afro-Asyatik
- XV. Indo-European
- XVI. Uralic
- XVII. Eskimo-Aleut

C. Afrika Dilleri

- I. Afro-Asiatic
- II. Nil-Sahra
- III. Nijer-Kongo
- IV. Khoisan
- V. Ausronesian
- VI. Indo-European

Ç. Okyanusya Dilleri

- I. Austronesian
- II. Papuan Dilleri
- III. Avustralya

D. Amerika Dilleri

- Kuzey Amerika Dilleri
- Meso-Amerika Dilleri
- Güney Amerika Dilleri

Kaynak (Source):

Kaynak (Source):

Akar, Ali, **Türk Dili Tarihi**, Ötüken Yay., İstanbul 2006.

Caferoğlu, Ahmet, **Türk Dili Tarihi**, Enderun Kitabevi, (3. baskı), İstanbul 1984.

Demir, Nurettin, Yılmaz Emine, **Türk Dili El Kitabı**, Grafiker Yay., Ankara 2003

Ercilasun, Ahmet B., **Başlangıçtan Yürmüncü Yüzyıla Türk Dili Tarihi**, Akçağ Yay., Ankara 2004.

Greenberg, Joseph H., **Indo-European and Its Closest Relatives**, Volume 2, Lexicon, Stanford, California 2002.

Greenberg, Joseph H., **Universals of Language**, New York 1961.

Gülensoy, Tuncer , **Türkçe El Kitabı**, Akçağ Yay., Ankara 2000.

Katzner, Kenneth, **The Languages of the World**, London and New York 2005.

Lyovin, Anatole V., **An Introduction to the Languages of the Word**, Oxford University Press US 1997.

Ruhlen, Merritt, **A Guide to the Wold's Language**, California 1991.

Haklar (Rights): (Telif ve kullanım hakları ile ilgili bilgiler.)		
5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu uyarınca hazırlanan tüm içeriğin her türlü ortamda umuma arz yetkisi sınırsız süreyle Kültür Turizm Bakanlığına devredilmiştir. Bakanlık sonraki zamanlarda hazırlanan içerikle ilgili düzeltme, ekleme, silme veya yayından kaldırma hakkına sahiptir.		
Kaynağı Hazırlayan/ Emeği Geçen	Konu Editörü	Proje Yöneticisi
Prof. Dr. Ahmet MERMER/ Yrd. Doç. Dr. Feyzi ERSOY	Prof. Dr. Ahmet MERMER	Prof. Dr. H. Hale KÜNÜÇEN